Bamble kommune

Areal og miljø

Lede As
Postboks 80
3901 Porsgrunn

Deres ref.	Vår ref.	Dato
	26/2303 - 2	13.04.2026

Søknad om alternativ metode for håndtering av toppdekke ved opparbeidelse av riggplass - gbnr. 9/8 - Hofsteinveien 166

Vedtak
Bamble kommune gir, med hjemmel i jordlova § 9, samtykke til midlertidig omdisponering av dyrka jord på Kleppseter gård, gbnr. 9/8, til bruk som midlertidig riggområdet i forbindelse med etablering av nye 132 kV høyspenningsledninger fra Herum til Tråkfjell. Jordlova § 9 omfatter bruk av dyrka jord til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon, også når omdisponeringen er midlertidig.

Samtykket gis på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder kun det arealet som fremgår av innsendt søknad og tilhørende kart. Det skal ikke tas i bruk større areal enn nødvendig.
2. Omdisponeringen gjelder kun for anleggsperioden. Arealet skal tilbakeføres til jordbruksformål så snart behovet for riggplassen opphører.
3. Arbeidet skal gjennomføres på en måte som i størst mulig grad ivaretar jordas struktur, produksjonsevne og mulighet for tilbakeføring til ordinær jordbruksdrift.
4. Eksisterende drenering skal ivaretas. Eventuelle skader på dreneringsanlegg som følge av tiltaket skal utbedres før arealet tas tilbake i jordbruksdrift.
5. Tiltakshaver skal dokumentere arealets tilstand før oppstart og etter avsluttet tilbakeføring, herunder med bilder og kartfesting av inngrepsområdet.
6. Etter avsluttet bruk skal arealet istandsettes og tilbakeføres til jordbruksdrift. Ved behov skal det gjennomføres jordløsning, utbedring av pakkeskader, reparasjon av drenering og andre nødvendige tiltak.
7. Det må ikke tilføres masser, materialer eller forurensning som kan redusere jordkvaliteten eller vanskeliggjøre tilbakeføring til jordbruksdrift.
8. Vedtaket gjelder kun etter jordlova. Tiltaket kan ikke iverksettes før nødvendige avklaringer og tillatelser etter annet relevant regelverk foreligger, herunder avklaring opp mot energimyndighetenes behandling av detaljplan eller endring av detaljplan. Rundskriv M-2/2021 presiserer at jordlova §§ 9 og 12 ikke gjelder for tiltak med konsesjon etter energiloven § 3-1 når tiltaket, også midlertidige hjelpeanlegg, er omfattet av konsesjonen.

Saksopplysninger

Bamble kommune har mottatt søknad fra Lede AS om godkjenning av alternativ metode for håndtering av toppdekke/matjord ved opparbeidelse av midlertidig riggplass på dyrka mark på Kleppseter gård, gbnr. 9/8.

Søknaden gjelder bruk av dyrka jord som midlertidig riggområde i forbindelse med etablering av nye 132 kV høyspenningsledninger fra Herum til Tråkfjell. Tiltakshaver har opplyst at matjordlaget i hovedsak ønskes bevart på stedet, beskyttet med geonett/fiberduk og midlertidig bærelag, fremfor tradisjonell avskaving og mellomlagring.

Kommunen legger til grunn at aktuell riggplass på vedtakstidspunktet ikke er omfattet av godkjent detaljplan, men at planendring eller oppdatert plan er under behandling. NVE beskriver detaljplan som planen som viser hvordan et konsesjonsgitt energianlegg og tilhørende hjelpeanlegg, blant annet riggplasser, skal bygges og gjennomføres.

Vurdering

Etter jordlova § 9 må dyrka jord ikke brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon uten samtykke. Formålet med bestemmelsen er å verne dyrka jord og jordas produksjonsevne. Rundskriv M-2/2021 legger til grunn at bestemmelsen også omfatter midlertidig omdisponering. Tiltaket gjelder bruk av dyrka jord til riggplass, som er et formål utenfor jordbruksproduksjon. Så lenge aktuell riggplass er ikke omfattet av godkjent detaljplan eller annet godkjent konsesjonsgrunnlag, må saken vurderes etter jordlova § 9. Kommunen er vedtaksmyndighet i slike omdisponeringssaker.

Kommunen legger vekt på at dyrka jord er en viktig og begrenset ressurs. Bruk av fulldyrka jord til anleggsformål kan medføre risiko for jordpakking, strukturskader, skade på drenering og redusert produksjonsevne. Dette tilsier en restriktiv vurdering. Samtidig er det opplyst at tiltaket er midlertidig, og at arealet skal tilbakeføres til ordinær landbruksdrift etter endt anleggsperiode. Kommunen har også lagt vekt på at planarbeid knyttet til energitiltaket pågår. Rundskriv M-2/2021 åpner for at planer som ikke er endelig godkjent kan tillegges vekt i vurderingen, blant annet ut fra hvor langt planprosessen er kommet.

Kommunen finner etter en samlet vurdering at det kan gis samtykke til midlertidig omdisponering på vilkår. Det er særlig lagt vekt på at tiltaket er opplyst å være tidsavgrenset, og at det kan stilles vilkår som ivaretar jordressursen og sikrer tilbakeføring til landbruksdrift. Kommunen finner derimot ikke grunnlag for å gi en selvstendig, løsrevet godkjenning av den omsøkte metoden for håndtering av matjord. Håndtering av toppmasser, jordstruktur, drenering og istandsetting må inngå som vilkår og forutsetninger for samtykket etter jordlova § 9.

Det er videre et viktig premiss at dersom aktuell riggplass senere blir tatt inn i godkjent detaljplan som hjelpeanlegg til konsesjonsgitt energitiltak, vil forholdet til jordlova måtte vurderes i lys av unntaket for tiltak som er omfattet av konsesjon etter energiloven.

Konklusjon

Bamble kommune finner at søknaden kan innvilges som midlertidig omdisponering etter jordlova § 9, under forutsetning av at vilkårene i vedtaket overholdes. Tillatelsen innebærer ikke en selvstendig godkjenning av metode etter annet regelverk, men gjelder kun samtykke etter jordlova.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages etter forvaltningsloven kapittel VI. Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er mottatt.

Med hilsen

Valentyna Golovina

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur